

пролог

ЗЛО У ПРИЦІЛІ

Кінець березня 2003 року.
Район Насірії, Ірак

Я дивився у приціл снайперської гвинтівки, уважно стежачи за дорогою в іракському містечку. За п'ятдесят метрів від мене жінка відчинила двері дому і вийшла на вулицю зі своєю дитиною.

Решта вулиці була порожня. Місцеві мешканці позачинялися в будинках, переважно зі страху. Лише кілька цікавих визирали з-за штор, чекаючи на щось. До них мав долинати шум, із яким наближався американський підрозділ. Морські піхотинці заповнювали дорогу, прямуючи на північ, аби звільнити країну від Саддама Хусейна.

Моїм завданням було захистити їх. Мій взвод зайняв цей будинок завчасно і непомітно розійшовся по позиціях, щоб забезпечити прикриття – не дати ворогові зненацька напасти на морпіхів на марші.

Це завдання не здавалося надто важким — у кожному разі, я був радий, що морпіхи на моєму боці. Я мав нагоду спостерігати за могутністю їхньої зброї, і мені аж ніяк не хотілося б воювати проти них. Іракська армія не мала шансів. Зрештою, як виявилось, вона вже відступила з цієї території.

Ця війна почалася близько двох тижнів тому. Мій взвод, «Чарлі» (згодом — «Каділлак») 3-ї команди «морських котиків» узяв участь у самому початку бойових дій на світанку 20 березня. Ми висадилися на півострові Ель-Фао і зайняли нафтовий термінал, щоби не дати Саддамові підпалити його, як він це зробив під час першої війни в Затоці. А тепер нам дали завдання забезпечити підтримку морпіхам під час їх маршу на північ, у напрямку Багдада.

Я був «морським котиком» — флотським командос, з підготовкою для участі у спецопераціях. «Морські котики» — це «SEAL», що означає «SEa, Air, Land»: на морі, у повітрі та на землі, — вичерпний перелік усіх місць, де нам доводиться діяти. Цього разу ми були глибоко на суші, набагато далі, ніж зазвичай оперують «морські котики», хоча згодом, із продовженням війни проти тероризму, це стане звичною справою. Я провів майже три роки, навчаючись і готуючись до того, щоби стати воїном; я був підготований до цієї війни, принаймні настільки ж підготований, як був би кожен інший на моєму місці.

Гвинтівкою у моїх руках був 7,62-міліметровий «Вінчестер Магнум» (калібру .300 — *ред.* «Люфа») — влучна снайперська зброя. «Вінчестер Магнум» належав моєму комвзводу. Він уже якийсь час прикривав вулицю — і тепер йому належавсь перепочинок. Вибравши мене собі на заміну і передавши мені свою зброю, він виявив

неабияку довіру. Адже я був усе ще «новим хлопцем» у команді «морських котиків», новачком, «жовтодзьобим». За стандартами «котиків», мене ще треба було всебічно перевірити.

До того ж я наразі не отримав підготовки як снайпер «морських котиків». Мені страшенно кортіло стати снайпером, але до цього було ще далеко. Дати мені гвинтівку – означало перевірку з боку командира: чи я годжуся до цього діла.

Ми лежали на даху старого покинутого будинку на краю міста – поблизу маршруту морських піхотинців. Під нами простяглася вулиця, вітер ганяв по ній пил і клапти паперу.

Тут смерділо, як у каналізації, – іракський сморід був однією з тих речей, до яких я так і не звик.

– Морпіхи вже близько, – сказав мій командир, коли будинок почав дрижати. – Пильнуй далі.

Я подивився в приціл. Рухалися лише та жінка і зо двоє дітей неподалік.

Наші зупинилися. Десятеро молодих самовпевнених морських піхотинців вийшли з машин на піший патруль. Як тільки американці вишикувалися, жінка вийняла щось з-під одягу і замахнулася на них.

Вона висмикнула чеку з гранати. Я не відразу дотямив.

– Щось жовте, – я описав командирові те, що бачив. – Корпус жовтий...

– У неї граната, – сказав комвзводу. – Це китайська граната.

– Чорт.

– Стріляй.

– Але...

– Стріляй. Зніми гранату. Морпіхи...

Я вагався. Хтось намагався зв'язатися з морпіхами по радіо, але зв'язку не було. Вони йшли вулицею, наближаючись до жінки.

— Стріляй! — наказав командир.

Я натиснув гачок. Вистрелив. Вилетіла куля. Граната впала на землю. Коли граната вибухнула, я вистрелив знову.

Це був перший раз, коли я вбив когось зі снайперської гвинтівки. І перший раз в Іраку — і єдиний раз — вбив особу, що не була озброєним чоловіком.

Стріляти — мій обов'язок, тож я не шкодую. Та жінка однаково би загинула. Я всього лише подбав про те, щоби вона не забрала зі собою ще когось із морпіхів.

Було зрозуміло, що вона не просто хотіла їх убити, а й що їй було байдуже, чи від вибуху її гранати або вогню у відповідь не загине ще хтось — діти на вулиці, люди в будинках, можливо, її власна дитина...

Вона була надто засліплена злом, щоби думати про це. Вона просто хотіла вбити американців, за будь-яку ціну.

Мої постріли врятували кількох американців, чий життя — явно цінніші, ніж її звихнута душа. Я можу постати перед Господом зі щирим усвідомленням, що просто робив свою роботу. Та я всім серцем зненавидів зло, яке заволоділо тією жінкою. Я й досі його ненавиджу.

Дике, мерзенне зло. Ось чому ми воювали в Іраку. Ось чому багато людей, і я серед них, називали ворогів «дикунами». Те, з чим ми там зіткнулися, не опишеш ніяк інакше.

Люди постійно запитують мене: «Скількох ти вбив?». Я зазвичай відповідаю: «А якщо я скажу, то стану від цього більш чи менш людяним?».

Для мене число не має значення. Я хотів би могли вбити більше. Не для похвальби, ні. Я справді вважаю, що світ став кращим без тих дикунів, які вбивали американців. Кожен із тих, кого я застрелив в Іраку, намагався завдати шкоди американцям або іракцям, лояльним до нового уряду.

У мене як у «морського котика» була своя робота. Я вбивав ворогів — ворогів, які з дня на день тільки й думали, як би вбити моїх побратимів-американців. Мене переслідують кошмари — про ті випадки, коли їм це вдалося. І хоча таких випадків було небагато, але навіть одне американське життя — занадто велика втрата.

Мене не обходить, що про мене думають люди. Це одна з речей, які мені завжди, поки я підростав, найбільше подобалися в моєму батькові. Йому було байдуже, що думали інші. Він був таким, яким був. І це саме та риса, яка допомогла мені утриматися при здоровому глузді.

Зараз, коли ця книжка ось-ось має піти у друк, мені все ще трохи муляє ідея опублікувати історію мого життя. По-перше, я завжди вважав: хочеш знати, як виглядає життя «морського котика», — зароби собі свій власний тризуб*; заслужи свою медаль, символ того, чим ти є; пройди наше тренування, піди на всі необхідні жертви, фізичні та психічні. Це — єдиний спосіб дізнатися.

По-друге — і важливіше — кого цікавить моє життя? Я нічим не відрізняюся від інших.

Так сталося, що я бував у різних загрозливих ситуаціях. Мені кажуть, що це цікаво. Не думаю. Інші кажуть,

.....

* Особиста відзнака, яка вручається бійцям, що успішно пройшли підготовку за програмою «морських котиків»; одним з її елементів є тризуб (прим. перекладача).

що напишуть книгу про моє життя або про дещо з того, що я робив. Мені це здається дивним, та разом із тим я вважаю, що це моє життя, моя історія, тому краще буде, якщо сам викладу на папері, як усе насправді відбувалося.

До того ж є чимало людей, які заслуговують, щоби про них згадали, і якщо я про них не напишу, їх обійдуть увагою. А оце мені вже зовсім не подобається. Мої хлопці варті похвали куди більше, ніж я сам.

ВМС визнають, що я вбив більше ворогів, ніж будь-який інший американський снайпер тепер чи в минулому. Думаю, це правда. Число вбитих мною ворогів коливається. Але ВМС кажуть то про 160 (це офіційна цифра на момент, коли я пишу ці рядки), то про набагато більшу цифру, то десь посередині. Відтак якщо хочете знати цифру, спитайте ВМС – якщо це станеться у правильний день, вона, можливо, навіть виявиться правдивою.

Люди весь час хочуть знати число. Та навіть якби ВМС мені дозволили, я б вам його не сказав. Мене не обходять числа. «Морські котики» – мовчазні воїни, а я «морський котик» до мозку кісток. Якщо вам хочеться знати все – здобудьте собі тризуб. Хочеться мене перевірити – спитайте «морського котика».

А якщо ви хочете знати те, чим я вважаю за можливе поділитися, і навіть дещо з того, що я не надто схильний розкривати, – читайте далі.

Я завжди говорив, що я не найвлучніший стрілець і навіть не найкращий снайпер. Не применшую своїх умінь: я тяжко працював, щоб їх відточити. Мені пощастило мати прекрасних інструкторів, які варті того, щоб їх згадали. Варті згадки і мої хлопці – такі ж «морські котики», а також морські піхотинці та армійські

солдати, які воювали пліч-о-пліч зі мною і допомагали мені виконувати мою роботу, — всі вони становили ключову частину мого успіху. Але мій високий загальний рахунок і моя так звана «легенда» дуже пов'язані з тим фактом, що мені часто доводилося потрапляти в халепу.

Іншими словами, мені випадало більше нагод стріляти, ніж іншим. Я брав участь у низці безперервних бойових завдань від моменту перед самим початком війни в Іраку й аж поки мене не було відкликано у 2009 році. Мені пощастило отримати призначення в саму гущу бойових дій.

Люди часто задають мені ще одне питання: «Хіба тебе не хвилює, що ти вбив в Іраку стільки людей?».

Я відповідаю їм: «Ні».

Я справді так вважаю. Коли стріляєш у когось уперше, ти трохи нервуєш. Думаєш: «Чи я справді маю його застрелити? Чи це правильно?». Але коли ти вже вб'єш свого ворога, то бачиш, що це правильно. Тоді кажеш собі: «Прекрасно».

Ти робиш це знову. А тоді — знову. Ти робиш це, щоби цей ворог не міг убити тебе або твоїх співвітчизників. Ти робиш це — аж поки не залишається кого вбивати.

Це і є війна.

Мені подобалася моя робота. Вона й досі мені подобається. За інших обставин — якби моя сім'я мене не потребувала — я б тут-таки туди повернувся. Я не брешу і не перебільшую, коли кажу, що це було весело. Коли я був «морським котиком» — це був найкращий час у моєму житті.

Люди намагаються приліпити мені якийсь ярлик: «крутелик», «гарний хлопець», «мерзотник», «снайпер», «морський котик» і ще, певно, інші, непридатні для

друку. У той чи інший момент будь-який із них міг виявитися годящим. Зрештою, моя історія, в Іраку і після нього, — не про те, як убивати людей, або навіть просто воювати за свою країну.

Вона про те, як бути чоловіком. А ще — про любов і про ненависть.